

Schermer en Westmijzen

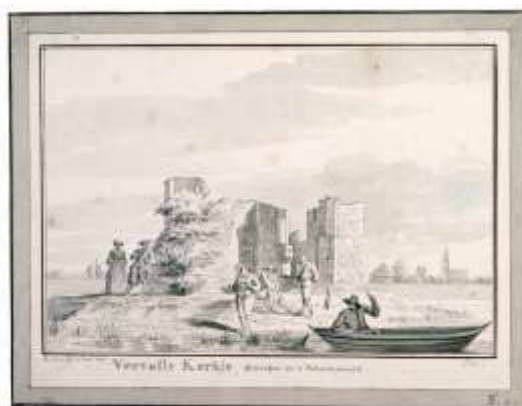
De oudste dorpen van het Schermereiland en omgeving waren (West)Mijzen en (het oude) Schermer. Westmijzen ontstond in 950 à 1000 na Chr. langs de Gouw in de Mijzenpolder. Het kerkje (gesticht in het begin van de 11^e eeuw) stond aan het einde van de huidige Vrouwenweg.



Schermer ontstond tegelijkertijd, waarschijnlijk in de buurt van de veenrivier de Schermer. In de loop van de tijd verschoof de vestiging, vanwege de grote waterproblemen, naar het oosten, om uiteindelijk in de buurt van de Gouw op het Schermereiland terecht te komen (aan de noordkant van het Schermereiland).

Het oude Schermer werd later ook wel het Noordeinde van Schermer genoemd (of Noord-Schermer), in tegenstelling tot het later ontstane Zuideinde van Schermer (Zuid-Schermer), later Grootschermer genoemd. In 1399 lag het bestuur en de rechtspraak in handen van vijf schepenen uit het Noordeinde van Schermer en drie uit het Zuideinde onder de schout van Schermer (zie ook bij Schermerhorn). De 'oud Schermers' of Noord-Schermers stonden bekend als 'wat rouw van manieren', de strijd tegen het water had het karakter gevormd. Bekend zijn verhalen over strijd tussen de Schermers en de Oosthuizenaren over de bevissing van de Beemster. Omdat de (Noord-) Schermers van geen ophouden wisten is het mogelijk dat daar hun bijnaam, de Wroeters of de Mollen, vandaan komt. De Zuid-Schermers heetten de Wildjes of de Snoeken (De Grafters de Kraaien, de Rijpers de Eksters en de Oosterbuurters de Spierings).

Het laatste kerkje in het oude Schermer (het kerkje is een aantal keren verplaatst, ook vanwege de natheid) stond op de plaats van de molen de Havik aan de noordkant van de Gouw. Het kerkje, in dezelfde tijd gesticht als het Mijzenkerkje, stond eerst westelijker. In 1296 werd de kerk vernieuwd en qua bouw sterk verbeterd. Misschien kwam hij toen al op de plek van de molen de Havik. In 1450 volgde een volgende vernieuwing en de kerk werd nog vergroot in 1514. In 1612 stortte het kerkje in en in 1817 werden de restanten opgeruimd. Over



het ineenstorten in 1612 bestaat een legende. Men zag het kennelijk aankomen, want de afspraak werd gemaakt dat gekeken zou worden in welke richting de kerktoren zou neerstorten. Die richting zou bepalen aan welke bevolkingsgroep de klok zou toevallen, aan die van Schermerhorn of aan de groep die woonde op het verlengde van de Oude Zeeburg.